

IZVRŠNI SAŽETAK
GODIŠNJEG IZVJEŠĆA ZA
2015.

**Europe Direct je usluga koja vam omogućuje pronaći odgovore
na pitanja o Europskoj uniji**

Besplatni telefonski broj (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Informacije su besplatne, kao i većina poziva (premda neke mreže, javne govornice ili hoteli mogu naplaćivati pozive).

Autorsko pravo na fotografije:

Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo,
istockphoto.com/utah778, str. 11.

print	ISBN 978-92-9245-206-3	ISSN 1977-8775	doi:10.2853/443140	DZ-AA-16-001-HR-C
epub	ISBN 978-92-9245-208-7	ISSN 1977-9003	doi:10.2853/4714	DZ-AA-16-001-HR-E
web	ISBN 978-92-9245-236-0	ISSN 1977-9003	doi:10.2853/356898	DZ-AA-16-001-HR-N
flip book	ISBN 978-92-9245-232-2	ISSN 1977-9003	doi:10.2853/38021	DZ-AA-16-002-HR-N

Više informacija o Europskoj uniji dostupno je na internetu (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2016.

© Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, 2016.

Umnožavanje je dopušteno uz uvjet navođenja izvora.

IZVRŠNI SAŽETAK
GODIŠNJEG IZVJEŠĆA ZA
2015.

Postignuća u 2015.

Dovršenje jedinstvenih pravila i jačanje dosljednosti u području bonitetne regulative

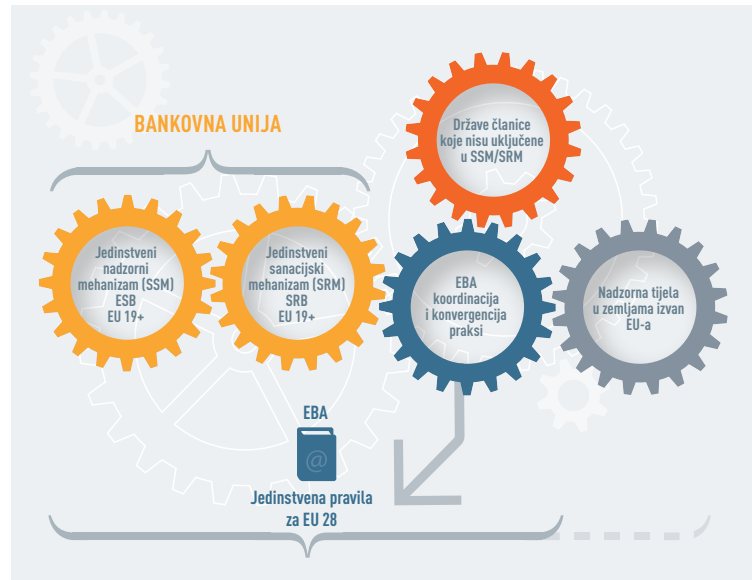
Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA) radilo je u 2015. na dovršavanju glavnine paketa G20, čime su učvršćena jedinstvena pravila koja se primjenjuju na bankarski sektor Europske unije (EU). To je uključivalo izradu obvezujućih tehničkih standarda, izvješća, smjernica i mišljenja u skladu s Direktivom o kapitalnim zahtjevima (CRD) i Uredbom o kapitalnim zahtjevima (CRR), i to o različitim temama.

U području primitaka EBA je 2015. radila na osiguravanju snažnijeg okvira za primitke za institucije EU-a, kao i na osiguravanju jednakih uvjeta, izradom smjernica o dobrim politikama primitaka koje stupaju na snagu 1. siječnja 2017. Primjena načela proporcionalnosti u određenim okolnostima bila je ključni element rada EBA-e u tom području, što je potaknulo nadzorno tijelo na donošenje mišljenja upućenog Europskoj komisiji, Europskom parlamentu i Vijeću koje će predstavljati osnovu za preispitivanje odredbi o primitcima koje je u tijeku.

U području likvidnosti EBA je 2015. objavila svoj prijedlog kalibracije koeficijenta neto stabilnih izvora financiranja (NSFR), kao i prijedlog procjene njegova učinka na profil rizičnosti institucija na području EU-a prema poslovnom modelu, na financijska tržišta, na kredite banaka te na cjelokupno gospodarstvo. EBA u *Izvešću o NSFR-u* preporučuje uvođenje NSFR-a u EU-u na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi te, u skladu sa zahtjevom Komisije, predviđa određena izuzeća za pojedine europske specifičnosti. U *Izvešću o NSFR-u* podupire se ocjena Komisije o prikladnosti uvođenja NSFR-a u EU-u, te će Komisija podnijeti svoj zakonodavni prijedlog o NSFR-u Europskom Vijeću i Parlamentu do kraja 2016. radi osiguravanja stabilnih izvora financiranja institucija.

EBA je 2015. ostvarila značajan doprinos razvoju europskog regulatornog okvira za sekuritizacije te je imala važnu ulogu u izradi prijedloga Komisije o oživljavanju tržišta sekuritizacija u kontekstu projekta Unije tržišta kapitala, koji se uvelike temelji na savjetima i preporukama EBA-e iz srpnja i prosinca 2015., a koji obuhvaćaju standardne („stvarna

Slika 1.: EBA u kontekstu bankovne unije

prodaja”) te sintetske sekuritizacije. EBA je u svojim preporukama naglasila važnost preustroja tržišta sekuritizacija s ciljem povećanja povjerenja ulagača u sekuritizirane financijske instrumente i uklanjanja prisutne stigme povezane s tržištem sekuritizacija koja je nastala nakon neispunjenja ugovornih obveza u slučajevima niskokvalitetnih i rizičnih proizvoda tijekom financijske krize te s ciljem osiguranja alternativnog kanala financiranja realnom gospodarstvu. Osim toga, EBA se u suradnji s Europskim nadzornim tijelom za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) te Europskim nadzornim tijelom za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA) savjetovala i s dionicima o raspoređivanju kreditnih rejtinga dodijeljenih sekuritiziranim proizvodima u stupnjeve kreditne kvalitete kojima se dodjeljuju kapitalni zahtjevi na temelju Uredbe o kapitalnim zahtjevima. EBA je provela i temeljitu analizu transparentnosti tržišta sekuritizacija u EU-u.

Izrada regulatornog okvira za djelotvorne sustave oporavka, sanacije i osiguranja depozita

U području upravljanja krizama EBA je započela zahtjevan program rada s ciljem pomaganja svim državama članicama EU-a prilikom jačanja njihovih sustava oporavka, sanacije i zaštite deponenata. Program rada usredotočen je na: i. dovršenje i jačanje regulatornog okvira standardima 2. razine te smjernicama; ii. promicanje konvergencije nadzora, uključujući i konvergenciju putem kolegija nadzornih tijela i sanacijskih kolegija; te iii. doprinos ambicioznom planu sanacije na globalnoj razini. Osnivanje bankovne unije stvorilo je dodatnu odgovornost EBA-i kao koordinatora za cijeli prostor EU-a.

U okviru svojih ovlaštenja koja proizlaze iz Direktive o oporavku i sanaciji banaka (BRRD) i Direktive o sustavima osiguranja depozita (DGSD), EBA je od 2014. izradila 33 tehnička standarda, smjernice i mišljenja, koji se odnose na sanaciju i zaštitu deponenata. Tim dokumentima 2. razine dovršen je usklađeni regulatorni okvir te je osigurana potpora nadzornim i sanacijskim tijelima te sustavima osiguranja depozita (SOD) na čitavom prostoru EU-a u primjeni tih pravila u praksi.

Posebno važno područje programa rada EBA-e u 2015. bila je izrada konačnog nacr-

ta regulatornih tehničkih standarda (RTS) za određivanje minimalnih zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (MREL). U skladu s BRRD-om, svrha je minimalnih zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze osigurati da institucija u trenutku propadanja ima na raspolaganju dovoljno obveza prihvatljivih za otpis ili konverziju radi pokrivanja gubitaka. Minimalni zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze određuje sanacijsko tijelo za svaku pojedinačnu instituciju. RTS-om se određuju dodatni kriteriji primjenjivi na taj zahtjev te se time nastoji ostvariti znatno veći stupanj usklađenosti uz istodobno uvažavanje raznolikosti institucija i poslovnih modela širom EU-a.

U odnosu na prekograničnu suradnju i koordinaciju, EBA je izradila okvir za suradnju sanacijskih i drugih tijela u kolegijima. Taj okvir omogućuje aktivnu razmjenu informacija i potiče djelotvoran dijalog između tijela odgovornih za banke i njihova društva kćeri/značajne podružnice te pruža pomoć u donošenju zajedničkih odluka.

EBA je u konačnom nacrtu RTS-a odredila kako bi ti kolegiji trebali djelovati, a to među ostalim uključuje pitanja osnivanja i upravljanja sanacijskim kolegijima, izrade planova sanacije u okviru tih kolegija te izvršenja programa sanacije.

Slika 2.: Glavne teme u području nadzora tijekom 2015.

Jačanje konvergencije nadzora te osiguravanje dosljedne provedbe politike nadzora i regulacije diljem EU-a

Dvije važne teme rada na konvergenciji nadzora 2015. bile su: „Drugi stup” s obzirom na očekivani početak provedbe smjernica EBA-e o zajedničkim metodologijama za postupak nadzorne provjere i ocjene (SREP) 1. siječnja 2016. te „planiranje oporavka” s obzirom na stupanje na snagu Direktive o oporavku i sanaciji banaka (BRRD) početkom godine te s obzirom na zahtjeve postavljene kolegijima nadzornih tijela.

Rad EBA-e u području konvergencije nadzora provodio se u vidu procjene nadzornih praksi, izrade politike nadzora te EBA-inog programa osposobljavanja.

- Procjena nadzornih praksi: EBA je usredotočila svoje napore na izradu svojega prvog godišnjeg izvješća o konvergenciji nadzora (objavljenoga u travnju 2015.), kao i na procjenu djelovanja kolegija nadzornih tijela te konvergencije u planiranju oporavka.
- Izrada politike nadzora: EBA-in rad na izradi politike u području konvergencije nadzora bio je u 2015. usredotočen na pitanja drugog stupa pa je stoga EBA, s ciljem otklanjanja nejasnoća i osiguravanja višeg stupnja konvergencije, objavila mišljenje o međudjelovanju prvog stupa, drugog stupa i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj te o najvećem raspodjeljivom iznosu (NRI). Osim toga, EBA u kontekstu drugog stupa trenutno izrađuje politiku o riziku povezanom s informacijskom i komunikacijskom tehnologijom (IKT), a ta politika dopunit će smjernice EBA-e o postupku nadzorne provjere i ocjene (SREP). Kao posljednje, EBA razrađuje

i politiku o pojednostavnjenim obvezama za planiranje oporavka u okviru Direktive o oporavku i sanaciji banaka (BRRD).

- EBA-in program osposobljavanja: EBA je tijekom 2015. provela rekordna 24 programa osposobljavanja za osoblje nadležnih tijela, što predstavlja povećanje od 41 % u odnosu na osposobljavanje provedeno 2014., a pritom je programom osposobljavanja bilo obuhvaćeno više od 1 000 sudionika. EBA-ino osposobljavanje u 2015. sastojalo se od 16 sektorskih programa osposobljavanja, od kojih su dva programa bila međusektorska i suorganizirana s EIOPA-om, a pet programa sastojalo se od osposobljavanja u području „mekih” vještina. Ukupno je 1 018 polaznika sudjelovalo u EBA-inim programima osposobljavanja 2015., pri čemu su pojedini kandidati uvršteni na liste čekanja zbog prevelikog broja zainteresiranih.

Utvrđivanje, analiziranje i rješavanje ključnih rizika u bankarskom sektoru EU-a

Kao dio procjene EBA-e o rizicima i ranjivosti bankarskog sustava EU-a, EBA je nastavila izradu svojeg izvješća o procjeni rizika (RAR) koje se objavljuje dva puta godišnje. U izvješću se daje pregled budućih rizika koji se temelji na podacima prikupljenima u postupcima nadzora kao i na dostupnim tržišnim podacima i informacijama o tržištu.

Prikazi rizika EBA-e dodatna su sastavnica redovnih procjena rizika koje EBA provodi tromjesečno te kojima se dopunjuje izvješće o procjeni rizika. Sadrže sažeti prikaz glavnih rizika i ranjivosti u bankarskom sektoru na osnovi razvoja skupa glavnih pokazatelja rizi-

ka (KRI). S pomoću proširenog popisa subjekata koji podnose izvješća te povećanog broja glavnih pokazatelja rizika (KRI) EBA je tijekom 2015. poduzela velik napor oko poboljšanja prikaza rizika.

EBA nadzire i kretanja u vezi s kvalitetom imovine diljem država EU-a. Nadzorno tijelo doprinijelo je raspravi o lošim kreditima u Gospodarskom i financijskom odboru EU-a te u Odboru za financijske usluge svojim analizama povezanosti omjera kapitala, omjera loših kredita i spremnosti banaka na davanje zajmova te analizama promjena poslovnih modela banaka i njihove isplativosti. Tijelo je 2015. za interne potrebe te za Odbor nadzornih tijela izradilo izvješća o radu banaka iz EU-a koja su sadržavala granularne podatke o svakoj banci pojedinačno i koja su bila temeljena na tromjesečnim rezultatima velikih banaka EU-a.

U rujnu 2015. EBA je počela s objavom izvješća o opterećenju imovine banaka koje će nastaviti objavljivati godišnje na svojim internetskim stranicama. Osim redovnog izvještavanja, EBA je dala svoj doprinos i izradom *ad hoc* studija. Nadzorno tijelo objavilo je početkom 2015. studiju o potencijalnim posljedicama regulatornih mjera na poslovne modele banaka. U studiji se usredotočilo na moguće promjene koje će banke morati uvesti prilikom prilagodbe svojeg načina poslovanja novim regulatornim zahtjevima.

EBA je 2015. provela opsežne pripreme za testiranje otpornosti na stres koje će biti provedeno 2016. na području cijelog EU-a. Ključni elementi tog testiranja otpornosti na stres već su objavljeni u srpnju 2015., a u studenome 2015. EBA je, uz nacрте obrazaca za testiranje otpornosti na stres, objavila i izmijenjeni nacrt zapisa o metodologiji po kojoj će testiranje biti provedeno. Relevantni dionici pozvani su da daju svoje komentare i u vezi s metodologijom i u vezi s obrascima.

EBA je u drugoj polovici 2015. provela i program transparentnosti na razini cijelog EU-a. Podaci koji obuhvaćaju 105 banaka iz 21 države članice EU-a i iz Norveške objavljeni su 24. studenoga 2015. Na svojim internetskim stranicama EBA je objavila iscrpnu zbirku podataka u kojoj su podaci prikazani posebno za svaku pojedinačnu banku, uključujući i interaktivne alate koji olakšavaju analiziranje i vizualizaciju rezultata. Objavljeni podaci dopunjeni su izvješćem koje uključuje sažetak zbirnih rezultata programa transparentnosti te daje pregled novijih razvoja događaja u bankama EU-a.

Obrada i prikupljanje podataka i postupak za program iz 2015. bio je velik korak unaprijed s

obzirom na to da se EBA ponajviše oslanjala na informacije podnesene redovno putem okvira o izvješćivanju o nadzoru (financijsko izvješćivanje (Finrep), zajedničko izvješćivanje (COREP)). Po prvi put, obrasci su ispunjeni centralno u EBA-i te poslani bankama i nadzornim tijelima radi potvrde. Tijekom tog procesa EBA je obradila i objavila do 13 600 pojedinačnih podataka za svaku banku uključenu u postupak, što je iznosilo više od 1,3 milijuna pojedinačnih podataka koji su objavljeni zbirno.

U 2015. EBA je nastavila svoju procjenu izvješća iz trećeg stupa (gdje su podaci zahtijevani u skladu s osmim dijelom Uredbe o kapitalnim zahtjevima) koja je prekinuta u 2014. zbog pojačanog rada na izradi smjernica o upotrebi koncepata značajnosti, povjerljivosti i vlasništva informacija kao i o učestalosti objavljivanja.

U srpnju 2015. EBA je objavila svoje izvješće o mjerama makrobonitetne politike diljem EU-a. Cilj tog izvješća bio je popisati različite prakse koje primjenjuju države članice EU-a s obzirom na odredbe o makrobonitetnim politikama utvrđene u Uredbi o kapitalnim zahtjevima i u Direktivi o kapitalnim zahtjevima (CRD IV), s posebnim osvrtom na međudjelovanje makrobonitetnih i mikrobonitetnih ciljeva i alata.

Osiguranje kvalitete podataka predstavljalo je još jedno ključno područje rada EBA-e u 2015. kao nastavak proširenja aktivnosti na prikupljanju podataka u 2014., a u tom području EBA je uvela nove standarde izvješćivanja čime je omogućena potpuna usklađenost informacija o vlastitim sredstvima banaka (COREP) s podacima iz bilanci (Finrep). Znatna su sredstva uložena tijekom 2015., a to je dovelo do niza poboljšanja, kao što je uvođenje više od 1 500 pravila validacije u EBA-inoj Europskoj nadzornoj platformi (ESP). Pored toga, memorandum o razumijevanju u vezi s razmjenom mikrobonitetnih podataka pojedinačnih banaka dopunjen je 2015., što je rezultiralo proširenjem obuhvata na sva nadležna tijela koja podnose izvješća EBA-i o podacima u vezi s provedbenim tehničkim standardima.

U srpnju 2014. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde objavio je Međunarodni standard financijskog izvještavanja 9 (Financijski instrumenti) koji je zamijenio standard izvještavanja za financijske instrumente koji je bio na snazi u EU-u od 2005. (Međunarodni računovodstveni standard 39). Međunarodni standard financijskog izvještavanja 9 (IFRS 9) temeljito mijenja način na koji se u izvještava o financijskim instrumentima pa je stoga potrebna temeljita dopuna okvira za financijsko izvještavanje za tijela koja podnose izvještaje u skladu s međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, a koja su uključena u

provedbene tehničke standarde nadzornog izvještavanja. S obzirom na važnost savjetovanja s institucijama u ranim fazama procesa uvođenja promjena u financijskom izvještavanju, EBA je pokrenula javno savjetovanje o predloženim promjenama u prosincu 2015.

Zaštita potrošača, nadziranje financijskih inovacija te osiguravanje sigurnih i učinkovitih usluga plaćanja diljem EU-a

U 2015. EBA je nastavila rad na jačanju zaštite potrošača i promicanju transparentnosti, jednostavnosti i pravednosti za potrošačke financijske proizvode i usluge na cijelome jedinstvenom tržištu. EBA je nastavila analizirati neuspjeh u postupanju financijskih institucija u segmentu poslovanja sa stanovništvom, a ti neuspjesi mogu uzrokovati ne samo znatnu štetu za potrošače već i ozbiljno narušiti povjerenje na tržištu, financijsku stabilnost te integritet financijskog sustava.

EBA je razvila nekoliko skupina regulatornih zahtjeva za proizvode u području djelovanja EBA-e, tj. za hipotekarne kredite, osobne kredite, depozite, platne račune, usluge plaćanja i elektronički novac. U pitanjima koja se tiču različitih segmenata bankarskog sektora, a koja su relevantna za sektore osiguranja i ulaganja, EBA je blisko surađivala s druga dva europska

nadzorna tijela: Europskim nadzornim tijelom za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA) te Europskim nadzornim tijelom za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA). Među ostalima, tijekom 2015. poduzete su aktivnosti opisane u nastavku.

- U srpnju 2015. EBA je objavila smjernice o sustavima nadzora i upravljanja proizvodima namijenjenih proizvođačima i distributerima bankarskih proizvoda za stanovništvo. Tim smjernicama uspostavljen je okvir za pouzdanu i odgovornu izradu i distribuciju proizvoda.
- U prosincu 2015. EBA je objavila savjetodavni dokument o nacrtu smjernica o politikama i praksama primitaka. Tim nacrtom smjernica EBA nastoji poboljšati loše politike i prakse primitaka koje je odredila kao glavni pokretač pogrešne prodaje bankovnih proizvoda i usluga namijenjenih stanovništvu. U nacrtu smjernica pruža se okvir financijskim institucijama za provedbu politika i praksi primitaka u kojima će poticaji biti povezani s pravednim odnosom prema potrošačima, a rizik od pogrešne prodaje smanjen kao i troškovi za poduzetnike koji su posljedica takvih pogrešnih postupanja.
- Zajedno sa smjernicama o procjeni kreditne sposobnosti EBA je u lipnju 2015. objavila i smjernice o dospjelim neplaćenim obvezama i ovršnom postupku, kojima se podupiru

odredbe članka 28. Direktive o hipotekarnim kreditima (MCD). Tim se smjernicama postavljaju zahtjevi u smislu politika i postupaka za brzo otkrivanje i rješavanje problema u plaćanju, a odnose se na osposobljavanje osoblja, komuniciranje s potrošačima, pružanje informacija i pomoći potrošačima, postupke za rješavanje sporova te dokumentiranja odnosa s potrošačima i čuvanja podataka.

EBA je nastavila i s izvršavanjem svoje ovlasti nadzora nad novim i postojećim financijskim aktivnostima te je doprinijela osiguravanju sigurnog, jednostavnog i učinkovitog sustava plaćanja namijenjenoga stanovništvu diljem EU-a. U veljači 2015. EBA je objavila mišljenje o grupnom financiranju temeljenom na pozajmljivanju upućeno Komisiji, Parlamentu i Vijeću. EBA se pritom usredotočila na procjenu rizika koji nastaju za sudionike na tržištu kao i na pokretače tih rizika te na mjeru u kojoj bi ta pitanja mogla biti riješena postojećim direktivama i uredbama EU-a. U mišljenju je utvrđeno da je najrelevantniji zakonodavni tekst EU-a za pitanje grupnog financiranja temeljenog na pozajmljivanju Direktiva o platnim uslugama (PSD).

U 2015. EBA je pojačala svoje napore u odnosu na regulatornu konvergenciju i konvergenciju nadzora u području plaćanja. EBA ima cilj osigurati sigurna, jednostavna i učinkovita plaćanja diljem EU-a. Kao prvi korak EBA je objavila konačne smjernice o sigurnosti internetskih plaćanja koje su primjenjive od 1. kolovoza 2015. EBA je počela i s radom na provedbi izmijenjene Direktive o platnim uslugama (PSD2) koja je stupila na snagu u siječnju 2016. te je u njoj EBA-i dodijeljena zadaća izrade šest tehničkih standarda te pet skupova smjernica.

U lipnju 2015. nadzorno tijelo objavilo je svoje godišnje izvješće o potrošačkim trendovima u kojem je istaknuto osam relevantnih trendova koji bi mogli postati osnova budućeg rada EBA-e: zaduženost kućanstava, transparentnost i usporedivost bankovnih naknada, inovacije u području plaćanja, strukturirani depoziti, prakse u komercijalnoj prodaji i primitci te pružatelji alternativnih financijskih usluga.

Međunarodni angažman

EBA aktivno sudjeluje na sastancima Bazelškog odbora za nadzor banaka (BCBS), u nizu njegovih stručnih pododbora te u nizu specijalističkih radnih i projektnih skupina. EBA doprinosi, prema potrebi, specifikaciji BCBS-ove definicije omjera financijske poluge, a 2015. doprinijela je pregledu čitavog okvira za tržiš-

ni rizik – poznatog kao temeljito preispitivanje knjige trgovanja – kao i reviziji okvira za prilagodbu kreditnom vrednovanju (CVA). Nadalje, EBA je bila uključena u rad Bazelškog odbora u nizu regulatornih inicijativa.

Kao i u prethodnim godinama, EBA je aktivno sudjelovala u glavnim aktivnostima Odbora za financijsku stabilnost u okviru Skupine za usmjeravanje sanacija te je doprinijela i savjetovanju Odbora za financijsku stabilnost o financiranju banaka u postupku sanacije. Nedavno je EBA bila uključena i u rad Skupine za upravljanje u prekograničnim kriznim situacijama o kontinuitetu pristupa infrastrukturama financijskoga tržišta i nove Skupine za upravljanje u prekograničnim kriznim situacijama u području infrastruktura financijskoga tržišta.

EBA je radila na tehničkoj smjernici koja će pomoći nadležnim tijelima u sastavljanju pokazatelja financijske stabilnosti primatelja depozita, koje provodi Međunarodni monetarni fond, a pri čemu se koriste statistički ulazni podaci izvedeni iz Provedbenih tehničkih standarda EBA-e o izvješćivanju o nadzoru.

U 2015. nadzorno tijelo dobilo je zadaću izvršiti pregled i podnese izvješće Komisiji o primjeni Direktive o kapitalnim zahtjevima i Uredbe o kapitalnim zahtjevima u području suradnje Europske unije i država članicama s trećim državama, u kojem bi se utvrdila područja koja zahtijevaju daljnji razvoj u pogledu prekogranične suradnje i razmjene informacija. EBA je zaključila da ne postoje značajni problemi, no naznačila je da bi zakonodavne izmjene u području ocjena jednakovrijednosti mogle pomoći u ostvarivanju bolje suradnje.

S ciljem olakšavanja konzistentnog sudjelovanja nadzornih tijela trećih zemalja u kolegijima nadzornih tijela, EBA je na vlastitu inicijativu izdala preporuku o jednakovrijednosti režima povjerljivosti 29 nadzornih tijela iz 13 trećih zemalja. Preporuka je korak naprijed prema konzistentnim praksama nadzora EU-a s obzirom da su sva nacionalna nadležna tijela prihvatila te zaključke što će dovesti do usklađivanja sudjelovanja nadzornih tijela trećih zemalja u kolegijima nadzornih tijela EU-a.

Dodatno, EBA je 2015. odgovorila na zahtjev Komisije kojim se traži tehnički savjet o jednakovrijednosti pravnih režima i režima nadzora u pojedinim trećim zemljama. Rezultati EBA-ine ocjene za šest trećih zemalja podneseni su 2015. Komisiji u obliku izvješća te mišljenja EBA-e o jednakovrijednosti. Osim toga, potpisan je i memorandum o suradnji između EBA-e i nadzornih tijela iz država jugoistočne Europe o uspostavi okvira za suradnju i razmjenu podataka.

Kao posljednje, EBA je predložila okvirni aranžman o suradnji s glavnim sanacijskim tijelima iz država s velikim financijskim središtima, kojim će biti olakšani budući aranžmani o suradnji drugih ugovornih strana izvan EU-a i tijela za nadzor ili sanaciju iz EU-a.

Rad na međusektorskim pitanjima

U 2015. EBA je aktivno sudjelovala u radu Zajedničkog odbora europskih nadzornih tijela u glavnim područjima koja zahtijevaju suradnju između bankarskog i ostalih sektora. Bliska suradnja uspostavljena je i s Europskim odborom za sistemske rizike (ESRB) u vezi s nekoliko tema, uključujući plan testiranja otpornosti na stres koji će se provesti unutar EU-a u 2016.

Zajednički odbor ostvario je značajan napredak tijekom 2015. posebice u području procjene međusektorskih rizika te u jačanju jedinstvenih pravila u pogledu proizvoda koji se odnose na mapiranje kreditnih rejtinga, sekuritizaciju i sprečavanje pranja novca.

Dva izvješća o međusektorskim rizicima i ranjivostima pružili su stvaran pregled glavnih međusektorskih rizika uočenih u financijskom sustavu EU-a. Slab gospodarski rast na području EU-a, okruženje s niskim kamatnim

stopama, visoka volatilnost financijskih tržišta, kao i opadajuća strukturna likvidnost na tržištu te niska profitabilnost financijskih institucija glavni su čimbenici koji su utvrđeni u tim izvješćima.

U skladu s regulatornim ovlaštenjima na temelju nove četvrte Direktive o sprečavanju pranja novca i na temelju Uredbe o sprečavanju pranja novca, europska nadzorna tijela pokrenula su savjetovanja o smjernicama o nadzoru pranja novca i financiranja terorizma koji se temelji na ocjeni rizika te o smjernicama o jednostavnijoj i pojačanoj dubinskoj analizi klijenata.

Osim toga, osoblje EBA-e sudjelovalo je u nekoliko aktivnosti ESRB-a kao što su testiranje otpornosti na stres, makrobonitetne mjere i politika, rad na strukturnoj likvidnosti tržišta te na protucikličkim zaštitnim slojevima kapitala. Najistaknutije teme na kojima su EBA i ESRB blisko surađivali u 2015. uključivale su sudjelovanje u stručnoj skupini o nekretninama, zajedničku radnu skupinu koja se bavila niskim kamatnim stopama, doprinos završnom izvješću o sektorskim rizicima te planiranje testiranja otpornosti na stres koji će biti proveden 2016. na razini EU-a.

Glavna područja aktivnosti za 2016.

U 2016. EBA će imati znatan broj ovlaštenja koja će joj omogućiti da osigura dovršenje paketa regulatornih reformi te dosljednost u praksama nadzora u čitavom bankarskom sektoru EU-a. Aktivnosti povezane s omjerom financijske poluge, uključivanjem načela proporcionalnosti u EBA-ine proizvode te revizijom okvira 3. stupa čine neke od glavnih područja aktivnosti sljedeće godine. EBA će u skladu s tim ciljevima predložiti niz važnih regulatornih dokumenata i izvješća.

Promicanje zajedničkog pristupa kalibraciji omjera financijske poluge

Središnje pitanje za EBA-u u 2016. godini bit će premještanje omjera financijske poluge u okviru 1. stupa te minimalne razine tog omjera koje pritom treba uzeti u obzir, a posebice u odnosu na poslovne modele i profile rizičnosti. Treba analizirati i znatan broj drugih aspekata, kao što je međudjelovanje s omjerima koji se temelje na rizikom ponderiranoj imovini i zahtjevima za likvidnost, kao i utjecaj na različite segmente financijskih tržišta. Osim ovlaštenja za poslovne modele, EBA je ovlaštena i za procjenu nekoliko aspekata koji su povezani s učincima. Posebice treba procijeniti međudjelovanje omjera financijske poluge s kapitalnim zahtjevima i zahtjevima za likvidnost temeljenima na rizicima.

Jačanje okvira za kreditni rizik

EBA će u 2016. podnijeti izvješće o svom regulatornom pregledu pristupa zasnovanoga na internim rejting-sustavima (IRB pristup) pri čemu će posebice nastojati sažeti komentare na dokument za raspravu o budućnosti IRB pristupa te ponuditi svoja razmatranja o tome kako na najbolji način u svoj budući rad ugraditi gledišta koja su izražena u komentarima na dokument za raspravu. EBA će ujedno i pojasniti svoje prijedloge u vezi s usredotočenosti regulatornog razvoja na aspekte IRB pristupa kod kojih je nužna usklađenija primjena u okviru odredaba Uredbe o kapitalnim zahtjevima te u njoj predviđenog vremenskog okvira za razvoj regulatornih dokumenata kao što su tehnički standardi i smjernice u području IRB pristupa. EBA će pritom usmjeriti pažnju na 2. fazu rada na IRB pristupu, koja se odnosi na definiciju neispunjavanja obveza, te na 3. fazu, koja se odnosi na procjenu parametara rizika te na postupanje u vezi s imovinom po kojoj su izostala plaćanja.

Pregled učinka proporcionalnosti

Shvaćajući važnost dijaloga s dionicima s ciljem stjecanja specifičnih uvida i dokaza, EBA je 3. srpnja 2015. organizirala radionicu o proporcionalnosti. Na radionici je sudjelovalo više od 130 delegata koji su raspravljali te istraživali teme o proporcionalnosti uključujući: odnos proporcionalnosti i jednostavnosti u bankarskim pravilima; trenutni tokovi aktivnosti na proporcionalnosti i pojednostavnjenju; pristupi kojima se u praksi nastoji postići proporcionalnost. EBA u 2016. namjerava proučiti dodatne aspekte proporcionalnosti i jednostavnosti te održati raspravu za okruglim stolom s nadležnim tijelima te predstavnicima industrije s ciljem prikupljanja informacija koje će pomoći u ugrađivanju proporcionalnosti u svoje regulatorne dokumente.

Rješavanje pitanja problematične imovine EU-a

EBA će nastaviti nadzirati kretanje događaja u vezi s lošim kreditima objavljivanjem redovitih dopuna u svojim prikazima rizika i izvješćima o procjeni rizika, a moguća je i izrada *ad hoc*

studija. Osim toga, EBA namjerava temeljito proučiti prakse pojedinačnih država u odnosu na sanaciju loših kredita s ciljem utvrđivanja svih čimbenika koji otežavaju sanaciju loših kredita.

Olakšavanje provedbe i razumijevanja Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja (IFRS) 9 u odnosu na banke u EU-u

S ciljem provedbe Uredbe o međubankovnim naknadama u EU-u provest će se procjena učinka standarda na uzorku od približno 50 institucija na cijelom području EU-a. To će omogućiti bolje razumijevanje predviđenog učinka primjene IFRS-a 9 na jamstveni kapital, načina na koji se institucije pripremaju na primjenu IFRS-a 9 te će pomoći EBA-i u procjenjivanju međudjelovanja između IFRS-a 9 i ostalih bonitetnih zahtjeva.

Promicanje ispunjavanja obveza, usporedivosti i dosljednosti u praksama nadzora u EU-u

EBA će nastaviti promicati djelotvorno funkcioniranje jedinstvenoga tržišta izradom politika, organiziranjem obuke te bliskom potporom kolegijima nadzornih tijela najvećih prekograničnih bankarskih grupa. Pozornost će u 2016. biti posebice usmjerena na:

- praćenje konvergencije nadzora te posebice provedbe smjernica o postupku nadzorne provjere i ocjene (SREP),
- donošenje politika kojima se dopunjuju smjernice o postupku nadzorne provjere i ocjene, kao što su smjernice kojima se uređuje testiranje otpornosti na stres, postupak procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i postupak procjene adekvatnosti interne likvidnosti (ILAAP), tretman CVA rizika tijekom postupka nadzorne provjere i ocjene i procjene rizika u vezi s informacijskim i komunikacijskim tehnologijama,
- organiziranje EBA-inih programa osposobljavanja (30 planiranih osposobljavanja u 2016.),
- rad s kolegijima nadzornih tijela, usredotočujući se na potrebu da nadzorna tijela uzimaju u obzir načine na koji ključni izvori rizika koje je utvrdila EBA utječu na svaku veliku prekograničnu kreditnu instituciju.

Testiranje otpornosti na stres u 2016. na cijelom području EU-a i programi transparentnosti

EBA će u 2016. na čitavom području EU-a ponovno provesti test otpornosti na stres koji je osmišljen tako da nadzornim tijelima, bankama i drugim sudionicima na tržištu omogući zajednički analitički okvir za dosljednu usporedbu i procjenu otpornosti banaka iz EU-a na gospodarske udare. U test za 2016. nisu uključene donje granične vrijednosti za prolaz ili pad na testu jer je cilj da se test koristi kao alat nadzora, a o rezultatima testa održat će se rasprava s pojedinačnim bankama u postupku nadzorne provjere i ocjene, a pritom će se razmotriti eventualne mjere za uklanjanje nedostataka. Rezultati testiranja otpornosti na stres bit će objavljeni početkom trećeg tromjesečja 2016. uz uobičajeno objavljivanje podataka za pojedinačne banke.

Jačanje dosljednosti izračuna rizikom ponderirane imovine

EBA će nastaviti s radom na rješavanju eventualnih nedosljednosti u izračunavanju rizikom ponderirane imovine na čitavom jedinstvenom tržištu EU-a s ciljem vraćanja povjerenja u kapital i interne modele banaka iz EU-a. Usporedne analize provodit će se svake godine jer omogućuju utvrđivanje moguće preniske procjene kapitalnih zahtjeva, a to se postiže procjenom razlika u rizikom ponderiranoj imovini među svim institucijama EU-a.

Revidirana verzija 3. stupa

EBA će u 2016. raditi na smjernicama o provedbi revidiranog okvira 3. stupa u EU-u.

Osiguravanje dosljedne provedbe novog okvira za upravljanje krizama

S obzirom da su Direktiva o oporavku i sanaciji banaka te Direktiva o sustavima osiguranja depozita uglavnom provedene, EBA će pojačati svoje napore oko potpore i praćenja usklađene provedbe okvira za upravljanje krizama te će doprinosti dosljednom razvoju i koordinaciji djelatnog planiranja sanacija na čitavom području EU-a. Radi postizanja tog cilja, EBA će, među ostalim aktivnostima, izraditi izvješće o minimalnom zahtjevu za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (MREL), usredotočit će se na suradnju sanacijskih tijela, izvršit će pregled i procjenu slučajeva sanacija te će organizirati obuku namijenjenu sanacijskim tijelima.

Zaštita potrošača i nadzor financijskih inovacija

EBA će u 2016. izraditi nekoliko skupina regulatornih zahtjeva radi rješavanja šteta za potrošače do kojih dolazi uslijed bankarskih proizvoda koji ne uspiju ostvariti predviđeni cilj pri čemu će poseban naglasak biti na inovaciji, ali isto tako i na promicanju konvergencije nadzo-

ra. Na primjer, EBA će se savjetovati o nacrtu RTS-a o standardiziranoj terminologiji za najčešće usluge s barem većinom država članica, savjetovat će se u vezi s dva ITS-a o objavljivanju dokumenata radi lakše usporedbe troškova povezanih s računima za plaćanje te će dovršiti svoje smjernice o primitcima prodajnog osoblja. U području financijskih inovacija EBA će se usredotočiti na inovativne načine na koje se financijske institucije koriste podacima o potrošačima, s ciljem utvrđivanja rizika i korištenja tih inovativnih načina korištenja podataka i za potrošače i za financijske institucije.

Razvoj ovlaštenja na temelju revidirane Direktive o platnim uslugama te Uredbe o međubankovnim naknadama

Ključna aktivnost EBA-e u 2016. bit će razvoj RTS-a i smjernica na temelju revidirane Direktive o platnim uslugama (PSD2) te Uredbe o međubankovnim naknadama (IFR). PSD2 je stupila na snagu u siječnju 2016. te će se početi primjenjivati u siječnju 2018. Sadrži 11 ovlaštenja za EBA-u pri čemu će EBA neka ovlaštenja morati izvršiti u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu Direktive, a za ostala je predviđen rok od 18 ili 24 mjeseci.

Osiguravanje djelotvornih i transparentnih procesa koji podupiru rad EBA-e

Uključivanje dionika u regulatorni rad EBA-e

Ključni dio EBA-inog angažmana s dionicima odvija se kroz Interesnu skupinu za bankarstvo. Stajalište Interesne skupine za bankarstvo traži se u vezi s djelovanjima koja se odnose na regulatorne (RTS) i provedbene (ITS) tehničke standarde te na smjernice i preporuke, pod uvjetom da se ta djelovanja ne odnose na pojedinačne financijske institucije. U 2015. Interesna skupina za bankarstvo dala je svoje mišljenje u vezi s 24 savjetodavna dokumenta, uključujući dva podneska na savjetodavne dokumente Zajedničkog odbora te četiri odgovora na EBA-ine dokumente za raspravu npr. u odnosu na zaštitu potrošača, sekuritizaciju, čimbenike koji podupiru razvoj malih i srednjih poduzeća te na pristup temeljen na internim rejting-sustavima (IRB pristup).

Drugi mandat Interesne skupine za bankarstvo počeo je 15. listopada 2013., a završetak mandata predviđen je za 14. travnja 2016. Od 30 članova Interesne skupine za bankarstvo, deset članova su predstavnici kreditnih i investicijskih institucija, od kojih troje predstavljaju štedionice i zadružne banke, deset članova su predstavnici potrošača i korisnika, šest članova su sveučilišni profesori, dva člana predstavljaju mala i srednja poduzeća, a dva člana su predstavnici zaposlenika.

Posredovanje u rješavanju sporova i povreda prava Europske unije

Iako se tijekom 2015. pojavilo nekoliko slučajeva nesuglasica između nadležnih tijela, EBA-i nije upućen nijedan zahtjev za pružanje pomoći u obliku nekog od formalnih postupaka posredovanja u rješavanju sporova. Unatoč tomu, EBA je imala važnu ulogu u pružanju pomoći u vezi s neformalnim rješavanjem sporova među nadležnim tijelima.

Tijekom 2015. razmatrano je devet slučajeva moguće povrede prava Europske unije. Do kraja 2015. većina slučajeva je odbačena nakon što je utvrđeno da su bili nedopušteni, a

o statusu preostalih slučajeva odluka će biti donesena tijekom 2016. nakon što završi postupak njihova razmatranja. Niti jedan od zahtjeva upućenih EBA-i u skladu s člankom 17. Uredbe o EBA-i nije rezultirao donošenjem preporuke u kojoj se utvrđuje povreda prava Europske unije u 2015.

Provođenje stručnih pregleda

U 2014. sva nadležna tijela podvrgnuta su stručnom pregledu s ciljem utvrđivanja njihovog pridržavanja smjernica EBA-e o procjeni prikladnosti članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija (EBA/GL/2012/06). Taj stručni pregled započeo je u drugoj polovici 2014., a Odbor nadzornih tijela odobrio je završno izvješće u lipnju 2015. Stručni pregled sastojao se od samoprocjene koju su provela nadležna tijela nakon čega je slijedila faza vanjskog pregleda od strane kolega. EBA je potom provela osam terenskih posjeta nadležnim tijelima koji su se temeljili na rezultatima prethodnog neizravnog stručnog pregleda pridržavanja smjernica, a svrha terenskih posje-

ta bila je dopuniti rezultate konačne procjene. Završni izvještaj u kojem su popisani svi zaključci stručnog pregleda i terenskih posjeta objavljen je u srpnju 2015.

Procjena troškova i koristi

U 2015. EBA je objavila dva izvješća u kojima prati učinak prijenosa zahtjeva regulatornog okvira Basel III u EU-u: u ožujku je objavljeno izvješće za podatke do lipnja 2014., a u rujnu za podatke do prosinca 2014., a izvješća su izrađena pod pretpostavkom statične bilance. Ova procjena izvršena je paralelno s onom koju je na globalnoj razini proveo Bazelski odbor za nadzor banaka, a njome su prikupljeni zbirni podaci o kapitalu, rizikom ponderiranoj imovini, omjerima likvidnosti i financijske poluge za banke unutar EU-a. U te dvije procjene sudjelovalo je 148 odnosno 364 banke, a među njima je 40 odnosno 53 banaka pripadalo prvoj skupini banaka (radi se o najvećim međunarodno aktivnim bankama iz EU-a čiji je osnovni kapital veći od 3 milijarde EUR).

Održavanje interaktivnih jedinstvenih pravila

Mnogo rada je uloženo u odgovaranje na pitanja dionika u vezi s tumačenjem i provedbom jedinstvenih pravila: do 31. prosinca 2015. postavljeno je približno 2 550 pitanja (u usporedbi s približno 1 700 do kraja 2014.) na internetskom sučelju. Od tih pitanja, približno 930 je odbijeno ili izbrisano (krajem 2014. takvih je bilo približno 600), na približno 830 je odgovoreno (krajem 2014. takvih je bilo približno 580),

a približno 790 postavljenih pitanja još uvijek razmatra (krajem 2014. takvih je bilo približno 580). Od 790 pitanja koja su u razmatranju 90 ih se odnosi na Direktivu o oporavku i sanaciji banaka, a ostatak se odnosi na Direktivu i Uredbu o kapitalnim zahtjevima pri čemu je velika većina (približno 75 %) fokusirana na pitanja u vezi s izvješćivanjem, a slijede ih pitanja o likvidnosnom riziku, o kreditnom riziku i o tržišnom riziku.

Ti podaci upućuju na sve veću potrebu za jasnoćom zakonodavnih i regulatornih okvira koji su obuhvaćeni tim pitanjima i odgovorima, te, općenitije, potrebu za jedinstvenim pravilima u bankarstvu.

Pružanje pravne podrške i zaštita osobnih podataka

Tijekom cijele 2015. pružana su pravna jamstva, analize i kontrola kvalitete u vezi s regulatornim dokumentima EBA-e, uključujući tehničke standarde, smjernice, preporuke, mišljenja i tehničke savjete. EBA je surađivala i s Komisijom, EIOPA-om i ESMA-om na uspostavljanju radnih praksi osmišljene tako da osiguraju da Komisija može u najkraćem roku prihvatiti i objaviti tehničke standarde nakon što ih usvoji Odbor nadzornih tijela.

Pružana je pravna podrška u vezi s operativnim pitanjima, uključujući novo sjedište nadzornog tijela, s pitanjima ljudskih potencijala koja proizlaze iz Pravilnika o osoblju i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika, kao i s ugovorima s EBA-inim dobavljačima i sa zahtjevima tijela EU-a kao što su Europski revizorski sud

i Europski ombudsman. EBA je tijekom 2015. obradila 24 službene pritužbe koje su izravno podnijeli pojedinci ili pravne osobe, od kojih se većina odnosila na različita pitanja zaštite potrošača.

U vezi sa zaštitom podataka tijekom 2015. odgovorni službenici EBA-e promicali su važnost pitanja zaštite podataka među osobljem EBA-e, a posebice ističući važnost zaštite podataka tijekom uvodnih tečajeva za nove zaposlenike.

Pružanje digitalnih usluga s ciljem potpore temeljnim funkcijama EBA-e i potpore unutarnjem upravljanju

U 2015. odjel za informacijske tehnologije bio je usmjeren na održavanje i podršku sustava za prikupljanje podataka te na provođenje niza projekata u skladu s programom rada odjela za informacijsku tehnologiju. Radi jačanja i potpore provedbi jedinstvenih pravila, EBA je uvela dvije verzije ESP-a radi proširivanja regulatornog okvira za financijsko i zajedničko izvješćivanje na COREP 2.1.0 i Finrep 2.1.3. Osim toga, proveden je projekt obavijesti i sankcija radi osiguravanja da nadležna tijela imaju sigurnu platformu za isporuku obavijesti i sankcija EBA-i.

Komuniciranje i promicanje rada EBA-e

Tijekom godine EBA je počela provoditi zadaće povezane s novom komunikacijskom strategijom koju je usvojio Upravni odbor u ožujku 2015. Zabilježen je porast broja redovnih pozadinskih izvještavanja i intervjua s predstavnicima medija diljem EU-a. EBA je u 2015. objavila 172 vijesti ili priopćenja za medije, a po tome je 2015. godina usporediva s komunikacijskim aktivnostima EBA-e u prethodnim godinama (175 objava u 2014. i 157 objava u 2013.). Platforme društvenih medija kao što su Twitter, YouTube i LinkedIn uporabljene su *ad hoc* u svrhu promidžbe pojedinih vijesti. Do kraja godine račun nadzornog tijela na Twitteru privukao je više od 2 000 sljedbenika, dok je broj korisnika LinkedIna koji prate EBA-u u prosjeku bio približno 6 159.

Tijekom 2015. pokrenuti su i tromjesečni bilteni namijenjeni službenicima za medije središnjih banaka u državama članicama EU-a te medijima. Osim toga, tijekom druge polovice godine komunikacijske aktivnosti uvelike su bile usmjerene na konferenciju na kojoj je obilježena peta godišnjica osnutka EBA-e, a koja je održana u Londonu u veljači 2016. Tijekom cijele 2015. dio internetskih stranica EBA-e je osuvremenjen i reorganiziran radi jednostavnije i brže objave informacija te lakšeg korištenja stranicama.

Unutarnje upravljanje

Upravni odbor

Odbor nadzornih tijela izabrao je u prosincu 2015. dva nova člana Upravnog odbora, a trećeg člana ponovno je izabrao na drugi mandat. Upravni su odbor u 2015. činila četiri člana iz država članica koje sudjeluju u jedinstvenome nadzornom mehanizmu (Njemačka, Španjolska, Italija i Nizozemska) te dva člana iz država članica koje ne sudjeluju u jedinstvenome nadzornom mehanizmu (Poljska i Ujedinjena Kraljevina), a odbor se sastao pet puta u sjedištu EBA-e u Londonu.

Važni događaji

U 2015. dogodilo se nekoliko promjena u unutarnjoj organizacijskoj strukturi EBA-e. Kao posljedica novih zadaća za koje je EBA ovlaštena, kao i potrebe razdvajanja nadzornih i sanacijskih funkcija, 1. veljače 2015. uspostavljena je nova i neovisna Jedinica za sanacije. Kao posljedica toga sve funkcije koje se odnose na sanacije, a bile su pod nadležnošću Odjela za regulativu i Odjela za nadzor, prebačene su u novu jedinicu, a pritom je ukinuta stara Jedinica za registraciju, oporavak i sanaciju, koja je postojala u okviru Odjela za regulativu. Osim toga, Jedinica za koordinaciju matične zemlje i zemlje domaćina unutar Odjela za nadzor

preimenovana je u Jedinicu za konvergenciju nadzora te su njezine nadležnosti preusmjerene u područje konvergencije nadzora. U ožujku 2015. i Jedinica za zaštitu potrošača i financijske inovacije preimenovana je u Jedinicu za zaštitu potrošača, financijske inovacije i plaćanja s ciljem da novo ime odražava povećan broj ovlaštenja u vezi s plaćanjem koji je EBA počela dobivati.

Potkraj 2014. EBA je uspješno preselila svoje urede na novu adresu u Londonu (1 Canada Square, Canary Wharf, London). Preseljenje nije prouzročilo nikakav prekid pružanja usluga, a omogućilo je nadzornom tijelu ispunjenje tehničkih i organizacijskih zahtjeva postavljenih agenciji u provođenju njezinih aktivnosti.

Upravljanje proračunskim sredstvima i financijsko upravljanje

U 2015. EBA je ponovila gotovo potpuno izvršenje proračuna kao i prethodne godine, iskoristivši 99,3 % raspoloživih sredstava uz smanjenje razine prijenosa u sljedeću godinu na 9,7 %. To je ostvareno u teškim proračunskim okolnostima. Unatoč tome što je povećan broj osoblja EBA-e, proračunsko tijelo smanjilo je u 2015. financijska sredstva EBA-e za približno 2 milijuna EUR (6 %) u odnosu na prethodnu godinu. Osim toga, vrijednost eura je znatno pala u odnosu na britansku funtu tijekom godine, a to je primoralo EBA-u zatražiti dodatna sredstva u iznosu od 1,9 milijuna EUR radi podmirivanja svojih financijskih obveza. Izmjene proračuna usvojene su u kolovozu 2015.

Proračun za 2016. znatno je povećan što je rezultiralo ukupnim proračunom u iznosu od 38 milijuna EUR. Radi se o povećanju od 20 % u odnosu na početni proračun za 2015., što je rezultat pouka koje su i EBA i proračunsko tijelo naučili tijekom proračunskog postupka prethodne godine.

Upravljanje ljudskim resursima

Tijekom 2015. EBA je organizirala 40 postupaka zapošljavanja, primila 951 prijavu te obavila razgovore sa 120 kandidata. Ukupni je broj osoblja u 2015. porastao na 156, a to uključuje 118 članova privremenog osoblja, 29 članova ugovornog osoblja i 13 upućenih nacionalnih

stručnjaka. Članovi osoblja imaju raznovrsno zemljopisno podrijetlo (zastupljeno je 26 nacionalnosti EU-a), a ostvarena je i rodna ravnoteža (45 % žene i 55 % muškarci). Prvi put od osnivanja EBA-e plan radnih mjesta 1,7 % je niži od planiranog cilja od 120 članova privremenog osoblja.

Ukupni stopa fluktuacije osoblja zbog otkaza, neobnavljanja ili isteka ugovora bio je 10,3 %. To je 2,6 % niže nego u 2014. (12,9 %). Među 117 zaprimljenih prijava za pripravnštvo EBA je u 2015. odabrala šest pripravnika.

Procjena rezultata revizije tijekom izvještajne godine

U 2015. Služba za unutarnju reviziju Komisije izvršila je djelomični naknadni pregled upravljanja projektima u području informacijskih tehnologija te je izvršila reviziju upravljanja ljudskim potencijalima. EBA je prihvatila sve primjedbe i preporuke te je razvila odgovarajuće akcijske planove za njihovo provođenje.

Europski revizorski sud

Jedan dio revizije godišnjih financijskih izvještaja za 2015. izvršio je Europski revizorski sud, dok je drugi dio revizije povjeren, drugi put, vanjskoj revizorskoj kući (Moore Stephens). Nije upućena nijedna kritična preporuka, a 1. siječnja 2016. nije bilo neriješenih kritičnih preporuka.

Upravljanje rizicima

U 2015. EBA je provela svoj program procjene rizika radi utvrđivanja rizika i vrsta izloženosti te radi predlaganja mjera za njihovo ublažavanje. Rezultat toga bila je izrada registra rizika u kojem su rizici razvrstani po kategorijama u skladu s njihovim značajem. Kao najveći rizici za agenciju označeni su oni koji se odnose na sigurnosne incidente u području informacijskih tehnologija, provođenje kontrole u područjima odgovornosti, neočekivane posljedice jedinstvenih pravila te ranjivost unutar bankarskog sektora EU-a. Za sve utvrđene rizike razvijene su mjere za njihovo ublažavanje.

Naknadne napomene u vezi s primjedbama tijela za davanje razrješnice

Tijelo za davanje razrješnica dalo je 11. travnja 2016. razrješnicu izvršnom direktoru EBA-e za izvršenje proračuna nadzornog tijela u fi-

nancijskoj godini 2014. Usvojen tekst razrješnice za 2014. imao je 32 stavka s primjedbama među kojima se većinom radi o napomenama (u kojima tijelo se izražava zadovoljstvo) ili se radi o potvrdama. S obzirom da je izvješće o razrješnici tek nedavno usvojeno, u slučaju stavki u kojima tijelo za davanje razrješnice poziva EBA-u na djelovanje EBA još uvijek radi na odgovorima na navedene točke.

Procjena djelotvornosti sustava unutarnje kontrole

S ciljem pomaganja izvršnom direktoru u provođenju unutarnje kontrole, agencija je usvojila niz standarda unutarnje kontrole. U 2015. ostvarena su vidljiva poboljšanja u sljedećim područjima koja su obuhvaćena standardima unutarnje kontrole: etičke i organizacijske vrijednosti, ciljevi i pokazatelji uspješnosti; postupak upravljanja rizicima; upravljanje dokumentacijom; informiranje i komunikacija.

Detaljni popis dokumenata koje je EBA isporučila u 2015.

Vrsta rezultata	Naslov
Smjernice	Smjernice o dospjelim neplaćenim obvezama i ovršnom postupku
	Smjernice o utjecaju likvidacije imovine i obveza
	Smjernice o metodama za izračun doprinosa sustavima osiguranja depozita
	Smjernice o okidačima za sanaciju
	Smjernice o uvjetima za financijsku potporu grupe
	Smjernice o procjeni kreditne sposobnosti u okviru Direktive o hipotekarnim kreditima
	Smjernice o pojednostavnjenim obvezama
	Smjernice o okidačima rane intervencije
	Smjernice o pokazateljima plana oporavka
	Smjernice o obvezama plaćanja za sustave osiguranja depozita
	Smjernice o minimalnom popisu usluga i jedinica koje su potrebne da bi primatelj mogao upravljati poslovanjem koje je prebačeno na temelju Direktive o oporavku i sanaciji banaka
	Smjernice o sustavima nadzora i upravljanja proizvodima za proizvode poslovanja sa stanovništvom
	Smjernice o instrumentu prodaje poslovanja na temelju Direktive o oporavku i sanaciji banaka
	Smjernice o nacionalnim privremenim popisima najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koje podliježu naknadi na temelju Direktive o računima za plaćanje
	Smjernice o upravljanju rizikom od promjene kamatnih stopa koji proizlazi iz netrgovinskih aktivnosti u kontekstu postupka nadzorne provjere i ocjene (SREP)
	Smjernice o obavijestima o putovnicima za kreditne posrednike na temelju Direktive o hipotekarnim kreditima
Provedbeni tehnički standardi (ITS-ovi)	ITS o referentnim portfeljima
	ITS o javnoj objavi sporazuma o financijskoj potpori grupe
	2 ITS-a o procjeni kredita koju provode Vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika (VIPKR)
	ITS o postupcima, formularima i obrascima za pružanje informacija za planove sanacije
	ITS o uniformiranim formatima, predlošcima i definicijama za identifikaciju i prijenos informacija EBA-i od strane nadležnih tijela i tijela za sanaciju
	Dopunjen ITS o javnoj objavi i izvješćivanju o nadzoru omjera financijske poluge za institucije EU-a
	Dopunjeni IT o izvješćivanju o omjeru likvidnosti
	Dopunjeni ITS o javnoj objavi i izvješćivanju o nadzoru omjera financijske poluge za institucije EU-a
Izmijenjen ITS o izvješćivanju o nadzoru za institucije	
Regulatorni tehnički standardi (RTS-ovi)	Izmijenjeni RTS o identificiranom osoblju
	3 RTS-a o bonitetnim zahtjevima za depozitorije vrijednosnih papira
	RTS o referentnim portfeljima
	RTS o uvjetima pružanja financijske potpore grupe
	RTS o ugovornom priznavanju sanacije
	RTS o neovisnim procjeniteljima
	RTS o planovima preustroja poslovanja
	RTS o kriterijima za minimalni zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (MREL)
	RTS o obavijesti i obavijesti o suspenziji na temelju Direktive o oporavku i sanaciji banaka
	RTS o operativnom djelovanju kolegija za sanaciju
	RTS o detaljnim zapisima financijskih ugovora
	RTS o metodologiji za procjenjivanje potvrde valjanosti modela kreditnog rizika
RTS o vrednovanju izvedenica u postupku sanacije	

Vrsta rezultata	Naslov	
Mišljenja/savjeti	Mišljenje o funkcioniranju postupka uspoređivanja	
	Mišljenje o europskom okviru za kvalificiranu sekuritizaciju	
	Mišljenje o doprinosima za Jedinstveni fond za sanaciju banaka	
	Mišljenje o grupnom financiranju na temelju pozajmljivanja	
	3 mišljenja o okviru za sanaciju banaka iz EU-a koja obuhvaćaju definiciju kritičnih funkcija i temeljnih linija poslovanja, kao i pravila za izuzimanje obveza iz primjene <i>bail-in</i> instrumenta	
	Mišljenje o ITS-u o dodatnoj metrici za praćenje likvidnosti	
	Mišljenje o RTS-u o uporabi odstupanja za valute s ograničenjima	
	Mišljenje o tržišnoj prilagodbi kreditnom vrednovanju rizika	
	Mišljenje o najvećem raspodjeljivom iznosu	
	Mišljenje o dobrim praksama za hipoteke	
	Mišljenje o RTS-u o vrijednosti hipotekarnog pozajmljivanja	
	Mišljenje o ITS-u o valutama u kojima je raspoloživost likvidne imovine ograničena	
	Mišljenje o primjeni proporcionalnosti	
	Mišljenje o izuzeću kojim se rješavaju potencijalni problemi u vezi s koncentracijom pokrivenih obveznica	
	Mišljenje o suradnji s trećim zemljama	
	Mišljenje o definiciji prihvatljivog kapitala	
	Mišljenje o zaštićenim aranžmanima u situaciji sanacije	
	Izješće o investicijskim tvrtkama	
	Objavljena izvješća	Godišnje izvješće za 2014.
		Izješće o postignućima iz Akcijskog plana kolegija EBA-e za 2014. te o donošenju Akcijskog plana kolegija EBA-e za 2015.
Izješće o pristupu kojim se utvrđuju kritične funkcije i središnje poslovne linije u planovima oporavka		
Izješće o potrošačkim trendovima za 2015.		
Godišnje izvješće o konvergenciji nadzornih praksi		
Izješće o investicijskim društvima		
Izješće o potencijalnim implikacijama regulatornih mjera na poslovne modele banaka		
Izješće o primjeni pravnih odredaba o suradnji i razmjeni informacija između tijela za nadzor iz EU-a i tijela za nadzor izvan EU-a		
Izješće o opterećenju imovine u 2015.		
Jesensko izvješće Zajedničkog odbora o rizicima i ranjivostima u financijskom sustavu EU-a		
Izješće Zajedničkog odbora o sekuritizaciji		
Prolječno izvješće Zajedničkog odbora o rizicima i ranjivostima u financijskom sustavu EU-a (svibanj 2015.)		
Popis financijskih konglomerata za 2015.		
Izješće o odobrenim višim omjerima za primitke		
2 izvješća o programu praćenja povezanim s CRD IV – CRR/Basel III		
Izješće o programu usporedne analize kreditnih rizika druge ugovorne strane		
Izješće o planovima oporavka na osnovi referentnih vrijednosti		
Izješće o tržišnoj prilagodbi kreditnog vrednovanja		
Izješće o izloženosti institucija prema subjektima bankarstva u sjeni		
Izješće o kvalificiranoj sekuritizaciji		
Izješće o omjerima neto stabilnih izvora financiranja (NSFR)		
Izješće o primjeni proporcionalnosti		
Izješće o sintetskoj sekuritizaciji		
Izješće o usporednoj analizi primitaka i o bankama koje najviše zaraduju (2013.)		
Izješće o korištenju naknada		
2 izvješća o procjeni rizika za europski bankarski sustav		
Izješće o mjerama makrobonitetne politike		
Izješće o programu transparentnosti		
Izješće o praćenju instrumenata dodatnog osnovnog kapitala institucija EU-a		

Vrsta rezultata	Naslov
Preporuke	Preporuka o jednakovrijednosti režima povjerljivosti
	Izmijenjena preporuka o jednakovrijednosti režima povjerljivosti
Stručni pregledi	Stručni pregled smjernica o procjeni prikladnosti članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija (EBA/GL/2012/06)
Savjetodavni dokumenti (CP-ovi)	CP o ITS-u o postupcima, formularima i predlošcima za planiranje sanacija
	CP o smjernicama o komunikaciji između nadležnih tijela i revizora
	CP o smjernicama o čimbenicima rizika i o jednostavnijoj i pojačanoj dubinskoj analizi klijenata
	CP o smjernicama o ograničenju izloženosti prema subjektima bankarstva u sjeni
	CP o smjernicama o nadzoru na temelju ocjene rizika
	CP o smjernicama o pojednostavljenoj dubinskoj analizi
	CP o smjernicama za pouzdane politike primitaka
	CP o RTS-u o kriterijima preferencijalnog postupanja u prekograničnoj financijskoj potpori unutar grupe na temelju LCR-a
	CP o smjernicama o primjeni definicije neispunjavanja obveza
	CP o ITS-u o razmjeni informacija između tijela u odnosu na kvalificirane holdinge
	CP o ITS-u o rasporedu kreditnih procjena za sekuritizacijske pozicije koju provode Vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika (VIPKR)
	CP o RTS-u o metodologiji procjene IRB pristupa
	CP o RTS-u o bonitetnim zahtjevima za depozitorije vrijednosnih papira
	CP o RTS-u o izuzimanju iz tržišne prilagodbe kreditnom vrednovanju nefinancijskih drugih ugovornih strana s nastanom izvan EU-a
	CP o RTS-u o uvjetima za kapitalne zahtjeve za hipotekarne izloženosti
	CP o RTS-u o ponderima rizika za izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja
	CP o RTS-u o tehnikama smanjenja rizika za OTC izvedenice koje nisu poravnane preko središnje druge ugovorne strane
	CP o smjernicama o obavijestima o putovnici za kreditne posrednike na temelju Direktive o hipotekarnim kreditima
	CP o smjernicama o zahtjevima o primitcima za prodajno osoblje
	CP o RTS-u o sadržaju i prikazu dokumenata s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi)
	CP o RTS-u o razdvajanju sustava kartica za plaćanje i subjekata koji obrađuju plaćanje na temelju Uredbe o multilateralnoj naknadi
	CP o RTS-u o suradnji i razmjeni informacija u vezi sa sustavom „putovnice“ na temelju revidirane Direktive o platnim uslugama (PSD2)
	CP o referentnoj stopi na temelju Direktive o hipotekarnim kreditima
	CP o smjernicama o postupanju u vezi s tržišnom prilagodbom kreditnog vrednovanja (CVA) u skladu s Direktivom o hipotekarnim kreditima
	CP o smjernicama o postupku procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i postupku procjene adekvatnosti interne likvidnosti (ILAAP)
	CP o smjernicama o sporazumima o suradnji između sustava osiguranja depozita
	CP o smjernicama o testu otpornosti na stres sustava osiguranja depozita
	CP o smjernicama o objavi povjerljivih informacija na temelju Direktive o oporavku i sanaciji banaka (BRRD)
	CP o RTS-u o zahtjevima za planove preustroja poslovanja
	CP o RTS-u o detaljnim zapisima financijskih ugovora
	CP o RTS-u o vrednovanju izvedenica tijekom postupka sanacije
	CP o ITS-u o financijskom izvješćivanju (FINREP) na temelju Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja 9 (IFRS 9)
	CP o smjernicama o testiranju otpornosti na stres i nadzornom testiranju otpornosti na stres
Dokumenti za raspravu (DP-ovi)	DP o i poziv na dostavljanje dokaza o malim i srednjim poduzećima te o čimbenicima koji podupiru mala i srednja poduzeća
	Nacrt dokumenta za raspravu o automatizaciji u području financijskih savjeta
	DP o budućnosti IRB pristupa

EUROPSKO NADZORNO TIJELO ZA BANKARSTVO

Floor 46, One Canada Square,
London E14 5AA

Tel. +44 (0)207 382 1776

Faks: +44 (0)207 382 1771

E-pošta: info@eba.europa.eu

<http://www.eba.europa.eu>

Ured za publikacije

ISBN 978-92-9245-236-0